

Naročnina mesečno 18 Lir, za tuzemstvo 20 Lir — naročnina letna 34 Lir, za tuzemstvo 50 Lir. Ček rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

SLOVENE

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in sprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire, Estero, mese 20 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni. Filiali: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 954

Italijanski in nemški oddelki so v Tunisu zavzeli nove postojanke. Sovražnik je zgubil skupno 10 letal

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

V Sirti so slabe vremenske okoliščine ovirale vojno delovanje.

Neka naša formacija je v ponočnem napadu z uspehom bombardirala neko srednje letališče.

V Tunisu so italijanski in nemški oddelki konsolidirali uspehe prejšnjih dni in zavzeli nove postojanke. Sovražnik je zgubil v boju 5 strojev. Prav toliko jih je zbil protiletalsko topništvo kopenskih enot.

Iz vojnega poleta se en naš lovec ni vrnil v oporišče.

Visoke sovjetske izgube

Sovjeti so imeli visoke izgube na donskem bojišču ter pri Stalingradu. Nemški napadi na srednjem odseku — Letalski napad na Hull

Hitlerjev glavni stan, 4. jan. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na raznih odsekih donskega bojišča in v prostoru pri Stalingradu so utrpli Sovjeti pri nadaljevanju svojih napadov visoke izgube.

V nekem pristanišču ob Crnem morju na obali Kavkaza je bila neka trgovska ladja srednje velikosti z bombnim zadetkom poškodovana.

Lastni napadali oddelki so na srednjem odseku vzhodnega bojišča izvedli uspešne nastope. Sovražni sunki so bili odbiti.

V zalednem ozemlju neke armade so bile sovjetske tolpe obkoljene in nad 1400 banditov uničenih, 65 taborišč in veliko število zaklonišč razdejanih, mnogo orožja in obsežne zaloge municije in drugega preskrbovalnega materiala pa zaplenjene.

Trdovratni krajevni boji južnovzhodno Ilmenskega jezera se nadaljujejo.

Pred Ribiškim polotokom so hitra nemška bojna letala potopila trgovsko ladjo s 5000 tonami, ena nadaljna ladja je bila težko poškodovana.

V južnem Tunisu so nemško-italijanske čete potisnile francoske sile proti zapadu. Letalstvo je napadlo z velikim učinkom sovražni transportni promet na železnih cestah. Na nekem sovražnem oporišču so bili z bombnimi zadetki v polno povzročeni požari. Spremlja-joči lovci so sestrelili pet sovražnih letal.

Neka nemška podmornica je potopila severovzhodno od Orana iz močno zavarovane sprem-
ljave parnik s 5.000 tonami.

Ob priliki dnevnega prodora oddelka britan-
skih letal proti zapadnemu francoskemu obalnemu ozemlju je bilo brez lastne izgube se-
streljenih 16 večmotornih letal.

V poznih večernih urah so britanska letala izvedla motilni napad na zapadno nemško ozemlje. Prebivalstvo je imelo izgube. Dve letali sta bili sestreljeni.

Devet milijonov ton angleških ladij potopljenih

Berlin, 4. jan. AS. Kakor pravi nemško vojno poročilo z dne 1. januarja, so nemške oborožene sile v letu 1942 potopile naslednje število angleško-ameriškega ladjstva: edinec vojne mornarice so potopile 1283 trgovskih parnikov s 7.995.000 tonami. Od tega so potopile podmornice 1208 ladij s 7.586.500 tonami. Nemško letalstvo je potopilo 167 parnikov z okoli 985.000 tonami.

Tako je lansko leto nemška mornarica skupno z letalstvom v celoti potopila 8.240.000 ton trgovskega ladjstva. Poleg tega je vojna mornarica poškodovala 149 parnikov, letalstvo pa 301. Lahko se računa, da je tudi del teh ladij onesposobljenih.

Berlin, 4. jan. AS. Tukašnji tisk se na široko bavi s številkami o potopitvah sovražnega ladjstva v letu 1942. Berlinski krogi v svojih komentarjih posebno poudarjajo dejstvo, da so nemške podmornice v tem letu potopile skoro dvakrat toliko ladij kakor leta 1941, to je nad 7 in pol milijonov ton proti trem milijonom in pol v prejšnjem letu. Angleži in Amerikanci so morali v preteklem letu

Izjava novega nemškega veleposlanika v Tokiu

Sanghaj, 4. jan. AS. Novi nemški veleposlanik v Tokiu dr. Heinrich Stahmer je izjavil v pogovoru s časnikarji svoje prepričanje, da bodo odnosi med Osjo in Japonsko v skupni borbi proti sovražniku trojne zveze še bolj napredovali. Stahmer je dodal, da je v času, ko je bil na Kitajskem kot nemški poslanik pri nankinški vladi, imel priložnost spoznati tesne vezi med Kitajsko in Japonsko ter spoznati velike napore Japonske za preobrazbo Kitajske. Stahmer je med drugim tudi izjavil, da je trdno prepričan v končno zmago osnih sil ter je izrazil svoje zadovoljstvo, da je lahko prišel na nemško veleposlaništvo v Tokio. Na koncu je zatrdil, da so osebe spremembe nemškega zunanjega ministrstva normalne spremembe ob koncu leta in da nimajo nikakega posebnega značaja.

Buenos Aires, 4. jan. AS. Predsednik Braziljske republike je povedal, da so se ameriške čete posluževale brazilske obale, ko so se vkrcavale za pot v francosko Severno Afriko.

Slovesno ustoličenje novega vodstva stranke

Geslo stranke je: vojna in zmaga predvsem, vojna in zmaga nad vsem

Rim, 4. jan. AS. V Beneški palači je večeraj pod Ducejevim predstvom od 17—18.15 bila vstoličitevna seja novega državnega vodstva fašistovske stranke. Navzoči so bili: tajnik stranke, ministri Bottai, Pavolini in Ricci, podtajnik Buffarini-Guidi in general Galbati, podtajniki Farnesi, Ravasio, Scorza in Tarabini, člani državnega vodstva Bonamici, d'Este, Giuliani, Aiello, Bogazzi, Bonino, Del Grosso, Gaggioli, Pellegrini, Gianpiero, Tosi; nadzorniki Balzarini, Barberini, Biggini, Bottai, Fabrizio, Frontoni, Gatto, Gazzotti, Gianturco, Buzzatti, Bonsembiante, Manaresi, Mancini, Morini, Nucci, Pagliani, Pellizzi in Tarchi. Opravičeno so izostali: član vodstva Ferretti di Castel Ferretto in nadzorniki: Ballotti, Mittica in Offeddu.

Tajnik stranke je imel na Duceja naslednji nagovor:

»Duce, pred Vami so zbrani novo vodstvo fašistovske stranke in njeni nadzorniki. Po Va-

ših natančnih in nezmotljivih navodilih so bile vrhovni vodstveni ustanovi stranke vrnjene ti-
ste prvenstvene politične oznake, ki ji zagotav-
ljajo izpolnjevanje njenih naravnih nalog, s
tem da jo ojačujejo.

V tem letu dela ste videli, da je stranka, ki jo Vi neposredno vodite, korakala, da bi bila vredna Vašega zaupanja in zgodovinske ure, ki jo preživlja domovina. Funkcionarji stranke, začeni pri najvišjih, ki so tu navzoči, so izpolnjevali in mislijo takoj izpolnjevati vsa navodila, ki prihajajo od Vas in to brez posebnega razpravljanja in brez doktrinarskega zavijanja, ki je pogosto hromilo izvajalne nastope, s tem da je oviralo gibanje. Stranko razumemo kot Vašo revolucionarno stranko, odločno, močno, človeško in stvarno, poslušajočo po kategoričnem imperativu, ki ne pozna pristranskih razlag in ne zavijanj. Ta imperativ je: vojna in zmaga pred vsem, vojna in zmaga nad vsem!

Dovolite mi, Duce, da hodeč po poti, ki drži naravnost, kakor je vedno držala Vaša;

po poti, ki je ravna in svetla v veri, stvarnosti, vdanosti in požrtvovalnosti, da tega 3. januarja, ki obuja spomin na odločilni dan na poti in v razvoju revolucije, ki ji Vi in vedno Vi nakazujete smer v bodočnost, v prosojni polnosti brezpogojne vdanosti potrdim, da čast in odgovornost našega vsakdanjega prizadevanja dobivata ognja samo v Vas in za Vas. Stranka je Vaša, Vaši so ti moji, ki strastno in zagrizeno verujejo v Vas. Za njimi so množice, goreče, zdrave in delovne množice Vaših fašistov, in je vse italijansko ljudstvo, ki veruje v Vas.

Duce, v moji pokorščini je samo beseda Vašega vojaka, ki govori v imenu Vaših vojakov: zapovedujte nam! Naj bo preskušnja kakršna koli, Vaši moji iz stranke so nespremenljivo zvesti zapovedi. Upoštevali jo bodo z neizčrpljivo gorečnostjo in Vam rekli, da živijo za Vas in za Vaše zgodovinsko prizadevanje.

Duce je dal smernice, po katerih naj se ustanove stranke ravnaajo na vseh področjih narodnega življenja.

Strateški pomen Italije

Berlin, 4. januarja. AS. Rimski dopisnik lista »Westdeutscher Beobachter« von Langen popisuje strateški pomen Italije, na katero so se osredotočile nasprotni sile v smeri proti južnemu krilu Osmega bojišča ter ugotavlja, da so Italijani znali v celoti izpolniti svojo nalogo, čeprav so morali zato pretrpeti velike žrtve. Italija ni v vojni šele od leta 1940, Italija je že v osmem letu vojne. Od leta 1935 je morala vzdržati tri vojne in poleg tega še gospodarsko vojno sankcije. Ta položaj je v odločilni uri ni oviral, da se ne bi postavila ob stran Nemčije v obrambi svojih idealov in svoje politične vere, Italija je vzdržala in premagala vse vojne težave. Z nemško pomočjo je zaprla Sredozemlje in obranila južno krilo Osi v

Afriki. Vztrajala je v pušavski vojni in skupno z nemškimi četami zavrnila angleško-ameriško nevarnost po izkrcanju v francoski Severni Afriki. Pretekle in bodoče težave se posamezniku lahko zde velike, so pa majhne, ako jih primerjamo z delom človeka, čigar osebnost je gigantska v zgodovini Italije. Z vojaško akcijo v Sredozemlju še ni izčrpano delo, ki ga opravlja Italija v vojni. Izvedla je tudi policijske nastope v nekaterih delih Balkana, poslala je eno armado na vzhodno bojišče, udeležuje se vojne na oceanih ter deluje na notranji fronti po fašistični stranki. Za fašizem ta vojna ni le služba za bodočo italijansko rodovo, marveč za bodočnost Evrope, kakor to kaže borba proti boljševizmu in bogatstvu.

Italijanska morala je nedotaknjena

Rim, 4. jan. AS. Svedski list »Svenska Dagbladet« objavlja članek svojega rimskega dopisnika z dne 29. decembra, ki piše, da stopa Italija v novo leto 1943 z jasno zavestjo, da bo to leto trdo ter bo zahtevalo največji napor in največje žrtve. Italija pa je tudi prepričana, da bo to leto odločilno za zgodovino in je zato trdno odločena napeti vse svoje vojne sile. Moderna vojna — nadaljuje dopisnik — je bila prinesena v erce Italije. Italijansko ljudstvo je izkušnjo že premagalo. Kljub bom-

bam in razdejanjem, kljub boleti, ki jo je povzročila izguba velikega afriškega področja, kjer je Italija izvršila velikansko delo, je italijanska morala na koncu leta nedotaknjena. Razprave in debate o položaju so evedla pod vplivom narodne propagande, so pa tudi najjasnejši dokaz ljudskega prepričanja, da je ta vojna vojna za življenje ali smrt naroda v bodočih stoletjih. Gotovo tuje trditve o duševnem stanju italijanskega naroda popolnoma obide v primeru s to sedanjo resničnostjo.

Živahno delovanje japonskega letalstva

Tokio, 4. jan. AS. Glavni cesarski stan je izdal poročilo, v katerem javlja, da so letalske skupine vojne mornarice napadle ter uničile sovražno letalsko oporišče, ki ga grade v kraju Merauke na Novi Gvineji, prav tako pa je odrazilo sovražne napade na Rabaul in Solumi. Dvanajst sovražnih letal je bilo sestreljenih v dvo-bojih ter od japonskega protiletalskega topništva v Mundji ter na otoku Narukumi. Poročilo pravi, da so japonska letala napadla Merauke 30. in 31. decembra. Japonske enote mornariškega letalstva, ki so se nahajale na Novi Britaniji ter na Salomonskih otokih, so odbile napade nad 50 sovražnih letal, katere so 31. decembra ter 2. januarja napadla Rabaul ter Solumi. Ta dan je japonsko protiletalsko topništvo sestrelilo 6 od 30 napadajočih strojev. Nad otokom Narukumi je bilo 30. decembra in 1. januarja sestreljenih 5 sovražnih lovcov. Japonsko protiletalsko topništvo pa je v tem času sestrelilo še eno sovražno letalo.

Roosevelt je za vsako ceno hotel vojno

Rim, 4. jan. AS. Rimski list »Messaggero« komentira »Belo knjigo«, ki je izšla v Washingtonu ter ugotavlja, da so v njej vsebovane trditve zanikane po dejstvih, ki jih javnost že dobro pozna. Takozvana politika »dobrega sosedstva«, ki so jo izvajale Združene države med leti 1933 in 1939 na zahodni polobli, je imela edini namen privabiti republike latinske Amerike v vojaški sistem Združenih držav, ustanovljen za protitalitarno križarsko vojno. Ko si je bil Roosevelt svest svojega uspeha, je začel sabotirati evropski mir. On je po Münchenu grozil Angliji, da ji bo odbil vsakršno moralno in gmojno podporo, če bo vodila kompromisno politiko s silami Osi. V spominu je še značilna izjava, ki jo je dal poslanik Združenih držav svojemu pariškemu kolegi o sredstvih, s katerimi razpolagajo Združene države za vpliv na angleško politiko. Nato je poslal Roosevelt Mussoliniju strahovalno pismo, ki ga je Churchill sam označil za »slabost«. Če je res, da sta Anglija in Francija dajali Poljski pogum v njeni katastrofalni obolosti, ni nič manj res, da je Roosevelt spravljal Anglijo in Francijo od tega, da sta napovedali vojno Nemčiji. Ko je bil tretjič izvoljen za obljubo, da bo svoji državi prihranil vojne strahote, je Roosevelt odločno krenil na pot intervencije. Zakon o nevtralnosti, ustanovitve »varnostne cone«, uvedba obvezne vojaške dolžnosti, dobave Angliji, prepustitev ameriških pristanišč in ladjedelnic angleškim ladjam, zasedba italijanskih in nemških ladij, zaprtje italijanskih mornarjav, črni seznam, izgon italijanskih in nemških konzulov, oboževanje trgovskih ladij, ki so izvrševale tihotapstvo, ustanovitve

vojaških oporišč na Grönlandiji in Islandiji, zapoved ameriškim ladjam, naj brez opozorila streljajo na Osne ladje, vse to so bila že vojna dejanja, ki so dovedla do zakona o posojilu in najemu, do odprave nevtralnostnega zakona, to je do odprte intervencije. Kar se tiče ameriške politike do Japonske, ta list opozarja na nesramne in nesprejemljive pogoje, ki so jih nameravale Združene države vsiliti Japonski, ki so jo že preje izživale s svojimi posojili in dobavami Cankajseku, s politiko obkoljevanja ter z gospodarsko vojno.

Berlin, 4. jan. AS. Nemški tisk komentira »Belo knjigo«, ki so jo izdali v Ameriki ter pripominja, da so jo pristojni nemški krogi že označili kot »dokument laži«. »Politična in diplomatska korespondenca« našteva nekaj razlogov, iz katerih je Roosevelt moral objaviti ta dokument: 1. zato, ker potrebuje Roosevelt za prihodnje zasedanje kongresa na dan 6. januarja moralno oporo, ker bo moral tam napovedati nove težke žrtve, ki jih bo moralo vzeti nase ameriško ljudstvo, kakor na primer vpolkile novih milijonov potrebščin ter veliko povečanje davkov za dosego ravnotežja pri velikanskih številkah državnega dolga; 2. zato, ker se Roosevelt boji ostre kritike na bodočem zasedanju senata; 3. ker bi se rad opravičil pred ameriškim ljudstvom, ki mora dati svoje sinove zato, da se lahko Roosevelt drži na površju in 4. zato, ker bi na nek način rad opravičil vrsto ameriških vojaških katastrof na vseh bojiščih.

Zmaga v francoski Severni Afriki

Stockholm, 4. jan. AS. Londonski dopisnik lista »Dagens Niheter« poroča o zmagi, vlada-joči v francoski Severni Afriki ter omenja zadnjo De Gaullovo izjavo, v kateri se De Gaulle čuti užaljenega, ker nima nikakega zastopstva na ozemljih francoske Severne Afrike in zato vztraja, naj se osnuje neki začasni osrednji organ, na načelu narodnega edinstva ter republikanskih zakonov. V svojem govoru je tudi sporočil, da je izrazil svojo željo, sestati se z Giraudom. Angleška revija »Economist« poudarja s svoje strani, kako so londonski krogi prepričani, da je položaj v francoski Severni Afriki bolj zamotan kakor kdaj koli. Strelji na Darlana so tega res ubili, niso pa rešili problema, ki ga je on predstavljal. Imenovanje Mac Millana za posebnega ministra v Alžiru smatrajo v Londonu za sredstvo, ki naj odpravi severnoameriške politične težave in omogoči Eisenhowerju, da se bo lahko bavil le z vojaškimi vprašanji.

Pesimizem v Ameriki

Stockholm, 4. jan. AS. Kakor pišejo dopisniki ameriških agencij, se v washingtonskih uradnih ter diplomatskih krogih smatra, da bo leto 1943 leto velike ognjene preizkušnje za Združene države, ko se bo pokazalo, če so Amerikanci sposobni izvesti izdatno ofenzivo proti Osi tako v Aziji, kakor na Daljnem vzhodu. Zdi se, da so ti krogi deloma zelo skeptični glede zavezniške zmage v letu 1943. Z drugimi besedami so že začeli pripravljati ameriško javnost na to, naj ne pričakuje v tem letu velikih uspehov zavezniškega orožja ter že govore o letu 1944 kot o odločilnem letu. Izjavljajo tudi, da so Osne podmornice velika ovira za ameriško plovbo. Trenutno se poudarja na pristojnih mestih, da se navzile naporom za omejitve ali preprečitev podmorniške nevarnosti doslej še ni dosegel noben pozitiven uspeh in da je edino sredstvo za izboljšanje položaja v pomnožitvi konvojev ter povečanju spremeljevalnih ladij. Priznavajo pa, da zato nimajo dovolj ladij.

Zveza med Ukrajino in Nemčijo

Hamburg, 4. januarja. AS. Tukašnji gospodarski listi domnevajo, da bo skoraj zatrdno v Ukrajini zgrajena železnica s štirimi tirji, za katero je bil načrt že odobren. S tem bo vsa evropska železniška mreža ojačena in izboljšana. Omenjena proga pojde čez Berlin ter se bo zvezala z železniškim omrežjem na poruhrskem industrijskem ozemlju. Tako bo po najhitrejši poti prenašala ukrajinske pridelke v nemške industrijske pokrajine. Odcepek te proge bo držal v Francijo, drug odcepek pa se bo priključil na zvezo med severom in jugom, to je na progo Hamburg—Rim.

»Citaj in širi »Slovenec«

Nov dokaz plemenitega sočutja z ljubljanskimi reveži

Te dni je poveljnik Armadnega zbora Eksk. general Gastone Gambaro obiskal mestno županstvo, da bi posetil župana generala Rupnika. Ob tej priložnosti je general Gambaro izročil županu darilo v znesku 50.000 lir, ki ga je naklonil poveljnik II. armade Eksk. armadni general Mario Roatta ljubljanskim mestnim revežem. To že drugo velikodušno darilo Eksk. arm. generala Roatta je nov dokaz plemenitega srca, ki preveča zmagovito italijansko vojsko, ki se neupogljivo bori proti sovražnikom, a hkrati ne pozabi dobrih revnih in njihovih potreb. Župan se je najpristneje zahvalil povelj-

niku Armadnega zbora in ga prosil, naj tolmači njegove najgloblje izraze hvalečnosti, kakor tudi izraze hvalečnosti vsega prebivalstva do poveljnika II. armade in do slavne italijanske vojske. General Rupnik je sporočil Eksk. Gambaro, da bo to znatno vsoto odredil v korist vsem tistim potrebnim prebivalcem, ki se niso deležni ugodnosti Občinskega podpora, urada in drugih podpornih ustanov, v prvi vrsti pa da bodo imeli prednost tisti, ki so v gnetnih stiskah zaradi bolezni, družine z velikim številom otrok in vsi podobni primeri, ki zaslužijo posebno upoštevanje.

Iz kronike ljubljanskih župnij v letu 1942

Županja sv. Petra v Ljubljani

Rojstna knjiga izkazuje za leto 1942 sledeče števila: rojenih je bilo v župniji skupaj 410 otrok, in sicer 190 dečkov in 220 deklic. Od teh se jih je rodilo v sanatorijih 213, 121 dečkov in 92 deklic. So pa to večinoma nežupljani, katerih je bilo v sanatorijih rojenih 175, in sicer: v Slajmerjevem domu 156, v Leonišču 18, v sanatoriju Emona 1; le 38 domačih župljanov je zagledalo luč sveta v topli oskrbi sanatorija, drugih 55 se je rodilo doma, večinoma pa v bolnišnici, kjer je bilo rojenih 181 naših otrok, in sicer 85 dečkov in 96 deklic. V prirastek domače fare gre letos 274 otrok, in sicer 130 dečkov in 144 deklic. Dvojčkov je bilo 4 pare, nezakonskih otrok 5, mrtvorojeni 3.

Mrtiška knjiga izkazuje 399 umrlih: 186 moških in 213 žensk. Od teh jih je umrlo v bolnišnici 117, v sanatorijih 54, drugi doma. Na domačo faro odpadejo 303 umrli, in sicer 109 moških in 194 žensk; drugih 96 je bilo iz drugih župnij, pa jih je smrt dohitela na teritoriju naše župnije. Med umrlimi so dosegli mnogi veliko starost: 61 jih je bilo starih nad 60 let; 62 nad 70 let; 45 jih je doseglo od 80 do 90 let; 7 pa jih je celo prekorajšilo število 90 let; najstarejša je bila Marija Röger, Ambrožev trg 1, ki je umrla v starosti 95 let. Med vzroki smrti se navaja 60 krat starostna oslabelost, 38 krat rak, 13 krat jetika, 4 krat kap.

Ce primerjamo smrti in rojstva v fari, moramo ugotoviti velik deficit ljudskega življenja: umrlih je bilo lani 29 več kot novorojenih.

Poročna knjiga ima vpisanih letos 156 novorojenih parov, celih 105 manj kot lani. Med temi 156 pari je 7 parov iz tujih župnij, ki so se prišli k nam poročiti; 3 domači pari pa so se šli poročiti drugam.

Duhovnja v splošni bolnišnici

Ko priobčujemo statistiko o življenju in o smrti v Ljubljani, dobimo popolno sliko šele, ako

odpremo tudi rojstne in mrtiške knjige v bolnišnici. Bolnišnica je samostojna duhovnja in ima lastne matice. — Dočim je še v začetku tega stoletja rodila iz nekdanje dežele Kranjske vsaka petinosemdeseta slovenska mati v ljublj. bolnišnici, je bil zadnja leta že vsak 13. slovenski novorojenček rojen v ljubljanski porodnišnici. Ves pomen, važnost ter upravičenost porodnišnice za materinstvo je s tem dejstvom dovolj zgovorno podan.

Svoj višek je dosegla ljubljanska porodnišnica doslej leta 1936, ko se je dvignilo število porodov precej nad rekordno število dva tisoč. Od tedaj je pa začelo to število zopet padati.

Lani je zagledalo luč življenja v porodnišnici 1405 novorojenčkov. Torej za celih 700 manj kot leta 1936 ter za 200 manj kot leta 1941. Je pa kljub precejšnemu padcu to število rojstev še zelo veliko in razveseljivo.

Med 1405 novorojenčkov je bilo 730 dečkov, 675 pa deklic, torej 55 dečkov več kot deklic. Mrtvorojenih je bilo 32, kmalu po rojstvu jih je pa umrlo 27. Na porodu so umrle v celem letu le tri matere. To je razmeroma zelo majhen odstotek v primeru s številom smrtnih primerov zaradi namerne povzročitve splava, ki je vsaj desetkrat večje.

Umrlo jih je lani v bolnišnici 787, samo šest več kakor leta 1941. Sploh je število smrti v bolnišnici nekam ustaljeno. Če več desetletij niha število umrlih nekako med 750 do 850 na leto. Največ umirajo ljudje spomladi in v zgodnjih jutranjih urah, najmanj pa pozimi ter v večernih urah. Tudi letni čas vpliva torej na bolezen in smrt.

Vzrok smrti so največ razne poškodbe, potem rak, jetika, srčne bolezni in tudi večje število davice. Razveseljivo pa je dejstvo, da je bilo lani le par primerov, ko je nastopila smrt zaradi uživanja »zlahotnih tekočin, ki jih uživajo obupanec v samostojnem namenu, dočim jih je bilo prejšnja leta precej visok odstotek.

Kratek vremenski pregled čez preteklo leto

Ko človek pregleduje kratke vremenske zapiske za preteklo leto 1942, se pač ustavi pri marsikateri drobni številki in pripombi, kako hudo

je lani januarja in februarja pritisnila zima s mrazom in kako lepo je bilo nato poletje, krasna in sončna jesen ter naposled je december nam je dajal mnogo toplote in sonca. Lani 15. januarja je pridrvel v deželo prvi močnejši mrzli val, ko je bilo ta dan — 18° C, še mnogo huje naslednje dni, ko je bilo od 21. do 23. januarja — 25° C, na prostem pa celo — 31° C. Lani 15. aprila je bilo za 0,8° C pod ničlo, nato pa je bilo razmeroma lepo in sončno. V maju se je dnevna temperatura zelo dvigala in smo dosegli že 19. maja rekord + 31,6° C, še 10. junija je bila višja dnevna temperatura z + 32,2° C. Tudi zadnji avgust je dosegel prav to višino dnevne temperature. Toda 4. septembra je,

Komunisti ubili bogoslovca

Na Novega leta dan so komunisti blizu Mirne ustrelili bogoslovca Janeza Hočevarja, ki je šel domov na počitnice. Pokojni Hočevar doma iz St. Ruperta, je bil v 4. letniku bogoslovja. Je prvi bogoslovec, ki je padel kot žrtev komunističnega brezboštva.

Obletnica umora Janka Polaka

Dne 5. januarja 1942 je padel od komunistov ubit policijski pristav Janko Polak. Komunisti so takrat njegov spomin oblatili in grlo omadeževali. Danes pa je še skoraj vsakomur jasno, da je padel pokojni Polak samo zaradi svojega odpora proti komunističnemu nasilju. Cutil je za svojo dolžnost, da se zoperstavi revolucionarnemu poskusu prevratnih ljudi. Komunisti so ga zato iz svede ubili, po smrti pa njegovo čast oblatili z obrekovanjem. Slovenska javnost, ki prej morda še ni vedela za resnico glede Polakovega umora, danes trdno ve, da je bil to navaden zločinski umor in da je Polak častno padel kot žrtev svoje službene dolžnosti. Bodi mu zato ohranjen časten spomin!

Vodilna moštva napredovala za dve točki

Livorno ima 20, Torino in Juventus po 19 točk — Tesna zmaga Torina

V državnem nogometnem prvenstvu so odigrali včeraj 14. kolo. V razpredelnici ni prineslo posebnih sprememb; favoriti so spet napredovali za dve točki, vrstni red pa je ostal isti. O tem ni nikdo dvomil, da bo Livorno zmagal na lastnem igrišču proti Vicenzi. Livorno je prvi na razpredelnici in igra z izvrstnim vratarjem Assirellijem, njegov včerajšnji partner pa je doslej zadnji v tovaršiji moštva A divizione. Tako torej izid 2:0 ne preseneča.

Težje je šlo Torincem, ki so gostovali v Bologni. Izšli so le tesno zmago 2:1. Vse pa kaže,

Prijava delavcev, zaposlenih pri težkih in najtežjih delih

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata opozarja vse delodajalce v mestu Ljubljani in pokrajini da morajo prijaviti do 8. januarja delavce, zaposlene pri težkih in najtežjih delavcih onemu preskrbovalnemu uradu, pri katerem prejemajo delavci živilske nakaznice. Samo pravočasno prijavljeni delavci bodo lahko prejeli celo dodatno nakaznico, dočim bodo pozneje (do 20. v mesecu) prijavljeni delavci prejeli samo odrezke dodatne nakaznice od dneva prijave naprej.

Obrazec za prijavo je založil Prevod in ga prizadeži lahko dobi pri pristojnem preskrbovalnem uradu po ceni 2 lire. Vse tri obrazce naj izpolnijo delodajalci točno tako, kot zahtevajo navodila na samem obrazcu, podpišejo pa naj samo prva dva.

Preskrbovalni uradi Ljubljana-mesto in oni, ki mejijo na ljubljansko občino (Ježica, Polje, Dobrunje, Rudnik, Ig, Tomišelj, Brezovica in Dobrova), bodo poslali izpolnjene in pregledane prijave v trojniku Prevodu v overovitve, vsi ostali pa naj overovijo prijave sami in naj pošljejo Prevodu samo prijavo 1.

Po overovitvi prijave vrnejo preskrbovalni uradi trojnik prijave (seznam III) delodajalcem in jim obenem izročijo v razdelitev pripadajoče dodatne živilske nakaznice.

kar je redko, bil zaznamovan v letu 1942 najvišji dnevni maksimum, ko je bilo celo + 32,5° C. Toliko glede splošne dnevne temperature.

Preteklo leto pa je bilo glede dežja zelo suho in prav ravno na mokroti, ki pa jo je bilo vse polne mesece prav toliko, da razni kraji ljubljanske pokrajine še niso občutili prave suše in pomanjkanja dežja. Splošno je lani vsak mesec izkazoval mnogo manj dežja, kakor mu je bil določen v tako imenovanem mesečnem padavinskem povprečju. V preteklem letu je bilo zaznamovanih celotno 152 deževnih dni in skupno 839,3 mm dežja, ko znaša na podlagi opazovanj od leta 1881 do 1915 povprečnik na leto 1410 mm.

Na posamezne mesece je odpadlo deževnih dni in dežja (v oklepajih mesečni povprečnik) in sicer: januar 12 dni in 33,7 mm (74), februar 19 dni in 89,3 (69), marec 16 dni in 46,3 mm (99), april 17 dni in 97,0 mm (101), maj 13 dni in 81,6 mm (108), junij 11 dni in 78,8 mm (146), julij 12 dni in 141,4 mm (139), avgust 7 dni in 34 mm (144), september 14 dni in 112,4 mm (140); oktober 6 dni in 48,5 mm (69), november 9 dni in 35,7 mm (114), december 17 dni in 59,9 mm (107). Kakor je očitno, sta edino meseca februar in julij lani presegla nima določeni mesečni povprečnik, vsi ostali meseci so v padavinah dosegli mnogo nižje števila pod povprečnikom.

Leto 1941 je izkazovalo 164 deževnih dni in 1531,8 mm padavin. Leto 1940. je imelo 150 deževnih dni in 1518,5 mm dežja.

Bilo je leto 1942. torej v zadnji dobi primerno suho leto in ravno na dežju, toda tako zadovoljivo glede letine, da kmalu ne še tako. O tem govore številke o sadni letini, ko so nekateri kraji spravili jeseni velike množine jabolk, lepih hrušk in tudi drugega sadja.

Športniki, ali že veste...

... da je dosegel »Amatori Milano« dvanaestkrat italijansko državno prvenstvo v »rugbyju«. Amatori Milano je športna družina nekega industrijskega podjetja in zmaguje v državnem prvenstvu že od leta 1928. Tekom preteklega sezone je gostoval tudi v Hannoveru in Berlinu ter obkrožal zmagal.

Taktika komunizma

Ker je komunizem bistveno amoralen, brez morale, mu je dobro vse, kar mu služi. Klevetniški so jezuitom podtaknili načelo: finis sanctificat media, namen posvečuje sredstva. Res jezuiti, kakor vsi katoliški moralisti uče, da dober namen posveti sredstva, če sama na sebi niso ne dobra ne slaba; ne pa slabi. Dati siromaku vbojajme, je dobro delo, ni pa dovoljeno krasti, da bi dali ukradeni siromaku vbojajme. Pot k romarski cerkvi je moralno indiferentna, ne slaba, ne dobra. Če greš na božjo pot s slabim namenom, n. pr. zaradi grešnega znanja, je tvoja pot grešna. Če pa greš k Materi božji, je tvoja pot božja pot. Nikdar pa namen tega, kar je slabo, ne more napraviti dobrega. Kar pa klevetniški po krivici podtika jezuitom, to komunizem odkrito in na glas označja. Saj je komunizmu, kakor je dejal Lenin, vse govorjenje o večni morali laž in dovoljeno vse, kar služi proletariatu v njegovem boju za komunistični gospodarski red. Iz te komunistične nemorale je umevna tudi vsa taktika komunistov. Komunizem je vsako sredstvo dobro, če je le sredstvo h komunističnemu cilju, tudi laž, prevara, sila, umor, pokolji. Kaj morala, kaj govorjenje o nemoralni? Cilj je vse, po cilju se vse meri in presoja. Če po klanju in krvi prideš do cilja, je klanje upravičeno, po komunizmu moralno, usmiljenje pa nemoralno. Po cilju se mora ravnati tudi taktika. Saj je taktika le način, kako priti k cilju. Če ne moreš k cilju zlepa, moraš z grda; če ne moreš po ravni poti, moraš po krivi poti; če ne moreš s poštenjem, moraš s nepoštenjem; če ne moreš z resnico, moraš s prevaro in lažjo. Tako se taktika lahko vedno menja, cilj pa ostaja isti.

Menjavanje taktike upravičuje komunizmu tudi dialektika. Samo cilj je stalen, vse drugo je v vednem razvoju. Zato se mora tudi taktika ravnati po razmerah in po razmerah menjati.

Zelo resnično je označil to menjavanje komunistične taktike Pij XI. v okrožnici proti komunizmu.

»Komunizem — pravi papež — se je predstavil izpočetka tak, kakršen v resnici je, namreč skrajno zločest.« To se pravi: komunizmu najbolj ugaja sila, saj je Marx učil, da bo močel le z nasilnim prevratom doseči svoj cilj. Zato se komunizem najrajši svobodno razvija v krvavih pokoljih. To poročajo Rusija, Mehika, Španija in žal tudi Slovenija.

»Ko je pa komunizem spoznal — nadaljuje papež — da se mu ljudje odtujajo, je izpremenil taktiko in si prizadeva množico pridobiti z raznovrstnimi prevarami in skriva svoje namene za ideje, ki so same na sebi lepe in prave.« Tako n. pr. so se začeli delati voditelji komunistov za najbolj vnete govornike splošnega svetovnega mira, ko so opazili, da vse hrepeni po miru (a so se sami obenem silno oboroževali).

»Prav tako snujejo organizacije in periodične liste pod raznimi imeni, ki nič ne spominjajo na komunizem, imajo pa samo ta namen, širiti z nji komunistične zmote med ljudi, med katere bi jih na drug način ne mogli širiti.«

Nikar ne mislimo, da papež v svečani okrožnici pred vsem svetom lahkomišlno obtožuje komuniste. Kdor ve, kako papeže okrožnice nastajajo, ta tudi ve, da ni v okrožnici nobene besede obtožbe, ki bi zanjo papež ne imel dokazov in dokumentov. Zato pa tudi za to, kar še nadalje pravi:

»Da, komunisti se skušajo vtihotapiti celo v katoliške in verske organizacije. Tu in tam, ne da bi kaj popustili od svojih zmot, katoličane vabijo na sodelovanje, včasih na humanitarne, včasih na karitativne polju in predlagajo včasih stvari, ki so v popolnem skladu s krščanskim mišljenjem in z nauki Cerkve.« Finis sanctificat media. Komunist oblače talar, če to koristi komunističnim ciljem. Oblače ga, da laže ubija svojega nasprotnika, a oblače ga tudi, da more med bogoslovci širiti komunizem. Kristus je dejal: »Otroci tega sveta so medrejši kakor otroci luči.« (Lk 16. 9), navni katoličani pa pravijo: »Saj komunisti niso taki, kakor mnogi katoličani mislijo.« Tako s premeteno taktiko komunizem pridobiva simpatije, s simpatijami pa počasi tudi somišljenike.

Komunizmu je cilj vse, taktika je sredstvo in tisto sredstvo, naj si bo »po meščanskih predsodkih« moralno ali nemoralno, je najboljša, ki najbolj vodi k cilju. Lenin se ni ustrašil ustvari »NE-PO« (novo ekonomsko politiko), ne Stalin novo ustavo. A motili so se tisti, ki so mislili, da se Lenin odmika komunizmu in motijo se tisti, ki mislijo, da se Stalin primika svobodni krščanstvu. Vse odmiikanje in primikanje je le taktika. Priznati je pa, da imajo komunisti med seboj prave mojstre taktike. Tak je »začuden Gruzin« Stalin, tak je bil ličij Uljanov z mongolsko glavo in mongolskimi očmi, z izmišljenim imenom Lenin. O Leninu je dejal francoski pisatelj (Lavand), da je njegovo taktično, menjajočo se, a glede na smoter skrajno in brezobzirno logično in strašno politiko težko umeti brez setnevo pomoči (sans quelque assistance des anges débus).

Črkovnica

a — a — a — a — b — c — e — e — e — g — g — i — k — k — l — l — m — n — n — n — n — o — o — o — o — o — r — r — r — r — t

A d
a d
. . . a d . . .
. a d . . .
. a d . . .
. a d . . .
. a d . . .

Iz 30 črk, poleg danih dveh, sestavi 6 besed, ki pomenijo (v drugem redu), ital. general v prvi svetovni vojni, evropsko glavno mesto; slov. pesnik; donaveki otok pri Oršovi; mesto na Španskem (Živo srebro); vrtnača vihar.

Rešitev prihodnjik.

Novi blagajniški zapiski v Romuniji. Finančno ministrstvo v Bukarešti objavlja, da bo izdalo za 10 milijard državnih blagajniških zapiskov z obrestno stopnjo 4% in z rokom 6 mesecev. Novi zapiski so oproščeni vseh davkov in takse.

K Večnemu je odšla naša ljuba: žena, mati, stara mama in teta

Uršula Ažnoh roj. Meršol

previdna s tolažili svete vere, v 80. letu starosti. Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 6. januarja 1943, ob 14.30 z Zal. iz kapelice sv. Marije na pokopališču k Sv. Križu.

Maša zadušnica bo zanjo darovana v ponedeljek, 11. januarja 1943, ob 6.30 v cerkvi Marijinega Oznanenja v Ljubljani.

Žalujoče rodbine: Ažnoh, Feldin, Meršol

Izhiral je in dočrpel dne 3. jan. 1943 gospod

Kandare Alojz iz Dan

Dragega pokojnika spremimo v torek, 5. januarja 1943, ob pol 3 popoldne z Zal. kapela sv. Janeza k Sv. Križu. Ljubljana - Dane, 3. januarja 1943.

Užaloženi svojci iz Loške doline in Ljubljane

V globoki žalosti sporočamo, da nam je dne 2. januarja 1943 pončji umrl naš dobi soprog, oče, brat in tast, gospod

STEINER ANTON

tesarski mojster in gostilničar. Pogreb bo v torek, 5. januarja 1943, ob pol 4 pop. z Zal. iz kapelice sv. Jožefa na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 4. januarja 1943. Žalujoča soproga Marija, sin Leopold in ostalo sorodstvo

Umril je v soboto, dne 2. januarja, naš predobri mož, očka, brat in stric, gospod

Franc Hren

gostilničar in posestnik na Verdu

Pokopali smo ga v ponedeljek, 4. jan. 1943, na pokopališču Sv. Antona na Verdu.

Priporočamo ga v pobožno molitev!

Verd, 4. januarja 1943.

Frančiška, žena

Majda, Janez, Veronika, otroci — Ignacij, Karl, Jakob, bratje in ostali sorodniki

Trčline novice

Koledar

Torek, 5. januarja: Telesor, papež in mučenec; Emilijana, devica; Tebajski, mučenec.
Sreda, 6. januarja: Sv. Trije kralji, razglasenje Gospodovo; Makra, devica in mučenica.
Lunina sprememba: 5. januarja: mlaj ob 02.0. Herschel napoveduje mrzlo vreme.

Novi grobovi

† Marija Samec. V Ljubljani je umrla gospa in mati Marija Samec roj. Kompare, vdova veletrgovca. Pokopali jo bodo 5. januarja ob 2 popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah.

† Uršula Ažnroh. V 86. letu starosti je umrla v Ljubljani gospa in mati Uršula Ažnroh roj. Meršol. Zgledno mater bodo pokopali 6. januarja ob pol 3 popoldne iz kapele sv. Marije na Zalah. Maša zadušnica bo 11. januarja ob pol 7 v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

† Anton Steiner. V Ljubljani je umrl 2. januarja tesarski mojster in gostilničar Anton Steiner. Pogreb bo 5. januarja ob pol 4 popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah.

† Alojz Kandare. 3. januarja je umrl v Ljubljani Alojz Kandare iz Dan. Pokopali ga bodo 5. januarja ob pol 3 popoldne iz kapele sv. Janeza na Zalah.

† Franc Hren. Na Verdu je 2. januarja umrl gostilničar in posestnik g. Franc Hren. Pokojnik je bil brat vrhnjskega župana in zapušta številno družino. Pogreb globoko verne matere je bil v nedeljo popoldne v Logatcu.

† Franciška Muscec. V Logatcu je umrla na prvi petek gospa in mati Franciška Muscec rojena Menard, vdova posestnika in železničarja, v starosti 73 let. Pogreb globoko verne matere je bil v nedeljo popoldne v Logatcu.

Naj vsem najim svetli večna luč, njihovim dragim naše iskreno sožalje!

Haggard — „Roža sveta“

— Mrzli val prihaja v deželo. Po močnem sneženju, ko je v ravnini padlo do 20 cm snega, je sedaj začel od sobote naprej pritiskati mraz. V soboto jutraj je bil jutranji minimum — 7, v ponedeljek jutraj že za štiri stopinje nižji, namreč — 11.5° C. Bilo je v ponedeljek jutraj mrzlo in pod nogami je začelo škripati. Ljudje so bili obdani z ivjem. Na drevju je viselo močno ivje, pa tudi po kožuhih in suknjah se je nabiralo. V letu 1942 je prvi januarski mraz pritisnil okoli 15. januarja in je dosegel rekord 23. januarja, ko je v mestu bilo jutraj — 23.8° C, zunaj na prostem, tako v Trnovem in na Barju pa celo — 31° C. Nedelja je bila drugače podnevi zimsko lepa, ko je popoldne posijalo zimsko sonce. Drugače valove čez ravan in plan goste megle. V nedeljo je bila zaznamovana najvišja dnevna temperatura — 0.2° C. Barometer je dosegel stanje 757.7 mm, kar je še vedno precej pod normalo.

— Izšla je druga izdaja knjižice »Leta, mlada leta«, knjižica je namenjena predvsem odraslim fantom. Starši in vzgojitelji, dajte mladini v roke to stanovsko knjižico. Stane 1 lito. — Za januar izide knjižica »Oče domovine«, lep življenjski avtorski zbirka bl. Nikolaja de Fluë. — Naročite se na knjižico.

— Nesreče na deželi. Zalaznik Jože, 13letni posestnikov sin na Dobrovi je padel v 3 m globok jarek in si zlomil desno, — Posestnica, 58letna Alojzija Zupantičeva v Višnji gori, je opravljala dela na dvorišču, kjer je po nesreči tako padla, da je dobila hude notranje poškodbe. — Slovska Janez, 6letni posestnikov sin v Horjulu, je za-

dremlal na peči, s katere je padel in si zlomil levo roko. — Vsi ponesrečenci so bili prepeljani v ljubljansko bolnišnico na kirurški oddelik.

— Prva januarska nedelja. Prvo letošnje nedeljo so meščani izrabili za splošno počitek. Popoldansko sonce pa je marsikatero izrabilo ven na prosto, da se je navzih svežega zraka. Popoldne so si ljudje ogledovali razne prireditve. Marljivo so pohajali v vse ljubljanske cerkve. Kakor druge nedelje, so bile tudi vse prireditve, tako gledališke kakor tudi kinematografske, izredno dobro obiskane. Naval je bil povsod velik. Povsod vse razprodano. Mnogi so nedeljo posvetili tihemu branju lepih knjig. Prav statistika o knjigah bo za preteklo leto prav zanimiva in značilna. Zelo se je pomnožilo število ljubiteljev dobre knjige, po kateri je nastalo izredno veliko povpraševanje. Nedelja drugače ni zaznamovala večjih nesreč in nezdod.

Ljubljana

1 Osebnost izkaznice. Po naredbi Visokega komisiarja morajo imeti vsi moški v starosti od 15 do 50 let osebnostno izkaznico. Zato mestno poglavarstvo opozarja vse moške, rojene 1. 1. 1928, naj si preskrbe osebnostno izkaznico najkasneje, ko dopolnijo 15. leto.

1 Opozorilo delodajalcem. Vse delodajalce izven Ljubljane, ki so bili v preteklih mesecih zaradi višje sile prisiljeni prekiniti z obratovanjem in odpuštili svoje uslužbenke, pa jih zaradi izrednih prometnih razmer doslej še niso mogli odjaviti iz zavarovanja pri Zavodu za socialno zavarovanje oziroma pri njegovih poslovalnicah, vabimo, da to sedaj, ko je poštni promet pri mnogih poštah uradih zopet obnovljen, po možnosti store čim prej, da se jim zavarovalni pismpiski ne bodo zaračunavali še naprej. — Če nimajo odjavnih tiskovin, naj delodajalci iz dela izstopivše uslužbenke odjavijo potom dopisnice ter za vsakega uslužbenca posebej navedejo njegove točne osebnostne podatke ter kateri dan je nazadnje delal. Te podatke naj obina s svojo štampiljko tudi potrdi.

1 Celodnevno češčenje pri Sv. Družini v Mostah. Na praznik sv. Treh kraljev bo v župni cerkvi sv. Družine v Mostah celodnevno češčenje. Vse dopoldne bodo sv. maše ob vsaki uri. Popoldanski red češčenja pa bo tale: od 12 do 1 popoldne bodo pred sv. Rešnjim Telecom molili otroci meščanske ljudske šole. Od 1 do 2 bodo molili dijaško-gimnazijski ter učenci meščanske šole, od 2 do 3 bodo molile dekleta, od 3 do 4 žene, od 4 do 5 pa moški. Ob 5 se začne sklepna pobožnost, in sicer bo najprej cerkveni govor, nato pa slovesne litanije Srca Jezusovega ter zahvalna pesem.

„Roža sveta“ — kmalu izide.

1 II. vnanja Marijina kongregacija pri urušinkah v Ljubljani ima danes ob 2 shod. — Voditelj, 1 Sv. maša za pokojno gđ. Maro Pirč bo v ponedeljek 4. januarja ob 6¼ v urušinski kapeli, vhod pri porti. Vabljeni vse tolnje kongregacije.

1 Namesto venca na grob gospe Jožice Novak, profesorjeve soproge, je daroval proforski zbor 1. moške realne gimnazije v Ljubljani dijaškemu podpornemu društvu znesek 395 lir.

1 Za mestne revče je podarila 300 lir ga. Marija Zajec iz Stritarjeve ulice; g. Anton Koritnik, lastnik hotela Slon, je v počaščenje spomina g. J. Podobnika, elekromonterja, nakazal 100 lir. Mestno poglavarstvo izreka dobrotnikom najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

1 Ljubljanska pokrajina prevzela carinarnico. Pri vložku št. 584 kat. občine Petersko predmestje 1. del je bila izvedena sprememba lastniške pravice v smislu sporazumnega dogovora, ki sta ga bila sklenila in 4. novembra t. l. podpisala Višoki komisar in župan ljubljanski. Ta zemljoknjižni vložek obsega velik zemljiški kompleks, na katerem stoji glavno carinsko poslopje z vsemi uradi, kakor tudi stanovanjske hiše za carinsko osebje za vrtni in njivami. Glavno carinarnico je sedaj prevzela Ljubljanska pokrajina z odločnimi obveznostmi. Na vsem zemljiškem kompleksu je bila zemljoknjižno zavarovana Državna hipotekarna banka, podružnica v Ljubljani, ki je dala 1. 1931. mestni občini posojilo 8.000.000 din in 1. 1930. drugo posojilo 8.400.000 din. S temi posojili je mestna občina sezidala glavno carinarnico in stanovanjske hiše, kakor tudi uredila glavno dovzno Vilharjevo cesto. Posojilo je bilo le deloma odplačano. Zaradi ostanka 5.147.007 lir je bilo predlagano dražbeno postopanje, ki pa še ni ustavljeno. Ta znesek je sedaj prevzela Ljubljanska pokrajina. Na ime Ljubljanske pokrajine so bile prepisane: glavna carinarnica, 4 stanovanjske hiše, 6 vrtnih in njivskih parcel ter 2 cestni parceli. Ljubljanska pokrajina pa postane lastnica tudi 3 parcel, ki jih je bila železniška uprava svojčas odstopila mestni občini ljubljanski.

Italijanski težki tanki na po bodu v bojišču Severne Afrike

Iz dela in življenja - od tu in tam

Z Gorenjskega

Otroški vrtec v Kresnicah. Kresnice so dobile nedavno otroški vrtec, ki ga obiskuje 26 otrok. Starši so z vzgojo svojih otrok zelo zadovoljni.

Praznik dela. V predilnici Glanzmann & Gassner v Trzinu je praznovali oni dan jubilej dela 22 delavcev in uslužbencev, 11 jih je praznovalo 50-letnico, 6 40-letnico, 5 pa 25-letnico dela v istem podjetju. Slavljenjem na čast je bila prirejena v tovarni lepa svečanost.

Blaznež povzročil smrt dveh ljudi. V nekem beljaškem hotelu je v poznih večernih urah prišlo do izredno vznemirljivega dogodka, ki je zahteval tri smrtno žrtve. Ko je natakator goskom napovedal policijsko uro, ga je 28-letni sin gostilničarja Ferdinand Bernold iz Drobovelj na Baškem jezeru zbil na tla in grozil tudi drugim gostom z bodalom. Natakator Franc Zeiringer je pred blaznežem iskal zavetja za nekimi vrati, toda v tem trenutku ga je Bernold že smrtno zabodel z bodalom. Dva druga gosta je blaznež z nožem ranil, enega po prsih, drugega po plečih. Pri zasledovanju brezumnega napadalca se je zgodila še ta nesreča, da je bil z revolverskim strelom smrtno zadet v trebuh hotelski gost Herman Winsberger iz Špitalskega. Eden izmed zasledovalcev je namreč Bernolda zamenjal z Winsbergerjem in streljal vanj. Končno so blazneža, ko je bil že ranjen, le ukrotili in ga odvedli na policijo in nato v bolnišnico, kjer je rani podlegel. Preiskava je doglala, da je bil Bernold že enkrat v norišnici.

S Spodnjega Štajerskega

Smrtna kosa. V Mariboru sta umrla 45-letni pomožni delavec Alojzij Solar in 76-letni krojač Martin Ornik.

Velik napredek šolstva na Spodnjem Štajerskem. Silvestrova številka »Marburger Zeitung« prinaša zanimivo preglednico o napredku šolstva na Spodnjem Štajerskem. Podrobno obravnava ustanovitve šolskih občin v naseljenem pasu A, kjer je bilo doslej ustanovljenih 40 šolskih občin. Vzpredno z naseljevanjem so bile ustanovljene šolske občine v vsem pasu, ki leži v glavnem na desnem bregu Save od Poljske pa do Velike doline. Na levem bregu Save so k temu pasu priključene občine, ki leže vzhodno in severno od Krškega, vsega skupaj enajst. Tako so bile ustanovljene šolske občine Poljsnik, Preska, Dole, St. Jurij pod Kumom, Dobovec, Zidani most, Svibno, Kladje, dalje Radde, Vrhovo, St. Janž, Rečstajn, Bostanj, Rogasice, Studenec, Bučka, Smednik, Raka, Veliki trn, Gora sv. Lovrenca, Senuše, Krakovo, Podlog, Leskovec, Skopice, Cerklje pri Krškem, Pirošice, Jezino in Velika dolina. Na levem bregu Save pa so bile ustanovljene v tem pasu šolske občine Krško, Dobova, Brežice, Dolenja vas, Arčice, Globoko, Kapele, Zupelovec, Bizelj-sko, Sv. Peter pod Svetimi gorami in Polje ob Sotli.

Radio - Philips

vključno sporoča lastnikom radio-aparatur, da imate priložnost spremeniti hrambo svojega radio aparata za prodajo ali komisijsko prodajo v moji trgovini. V tem primeru se zgledite osebno s potrdilom od mesinega poglavarstva pri tvrdki

PHILIPS-RADIO

D. ZRIMEK

Ljubljana, Ulica 3 maja 6

katera bo takoj dvignila radio iz brambe!

Radio

Veleenjenji!

Viljudno Vam sporočam, da imate priložnost spremeniti hrambo Vašega radio-aparata za prodajo ali komisijsko prodajo v moji trgovini. Naprosim Vas, da se v tem slučaju zgledite osebno s potrdilom Mesinega poglavarstva pri meni v trgovini. Ulica 3. maja št. 6. Z odličnim spoštovanjem Philips Radio, D. Zrimsek.

RADIO. Torek, 5. januarja. 7.30 Slovenska glasba — 8.00 Napoved časa. Poročila v italijanski — 12.20 Plošče — 12.30 Poročila v slovenski — 12.45 Pisana glasba — 13.00 Napoved časa. Poročila v italijanski — 13.15 Poročila Vrhovnega Povelstva Oboroženih Sil v slovenski — 13.17 Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent M. Sijance, sodujejo sopranistka Ksenija Vidali, Operna glasba. — 14.00 Poročila v italijanski — 14.15 Operetna glasba — 14.25 Pesni za vse okuse vodi dirigent Segurini — 15.00 Poročila v slovenski — 17.00 Napoved časa. Poročila v italijanski — 17.10 Pet minut gospoda X — 17.15 Plošče — 17.20 La Voce del Padrone — Columbia — 17.30 Glasba v slovenski — 19.45 Simfonična glasba — 20.00 Napoved časa. Poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 20.45 Tipična glasba — 21.15 Koncert violinista Leona Pfeifferja — pri klavirju Marjan Lipovec — 21.45 A. NICOTERA: Pogovor s Sloveni — predavanje — 21.55 Koncert Adamičevega orkestra — 22.10 Koncert sopranistke Marile Terese Pediconi — 22.45 Poročila v italijanski.

Naznanila

ROKODELSKI ODER. Sreda, 6. jan. ob 3 dopoldne »Trije kralji«. Predstava vstopna bo na praznik od 10-12 in dve uri pred predstavo v društveni pisarni, Petrkova 12. I. nadst. desno. Božična čest — božični mir. Človeške srce je v teh dneh najbolj sprejemljivo. Do-

Iz Hrvaške

Letošnje knjige Matice Hrvatske. Kot svoj božični dar je Matica Hrvatska izdala pred prazniki sledeče knjige: »Hrvatske narodne pesmi« (X. zvezek), Ante Tresić-Pavičić: »Zgon Mongolov iz Hrvatske«, Mara Svet: »Hraste« (roman), Alija Nametak: »Za oblake« (zbirka novel) in »Hrvatsko Kolo«, književno znanstveni zbornik (XXIII. zvezek).

Zidanje hrvatskega »filmskega mesta«. — Filmski zavod NDH »Hrvatski film«, ki deluje pod okriljem glavnega ravnanstva za propagando v prosvetnem ministstvu, je dosedaj izdelal več kulturnih filmov, od katerih so bili nekateri celo nagrajeni na bienalu v Veneziji. Tako film »Straža na Drini«. Filmski zavod dosedaj ni razpolagal s primernimi prostori ter se je sedaj odločil, da bo v bližini Samobora postavil vsa potrebna poslopja za filmanje in izdelovanje filmov.

Osnova za postavitev »Doma hrvatskih narodnih vladarjev«. Akademski slikar Kristian Kreković je izdelal osnove in načrte za postavitev Doma hrvatskih narodnih vladarjev. Dom naj bi stal na Jelačićevem trgu, Hrvatski panteon pa v podaljšku Zrinjeveca proti Savi. Načrti za postavitev teh domov določajo tudi popolno preureditev Griča.

Slavnost v spomin pok. nadškofa dr. Bauera. Ko so pričeli pred leti na Salati v Zagrebu zidati nadškofijsko deško semenišče, je ustanovitelj tega zavoda pok. nadškof dr. Bauer dal pod semeniško cerkev zgraditi tudi večjo kapelo za vernike tamošnjega okraja. Dne 22. decembra je minilo 10 let, odkar je bila ta kapela, ki je posvečena sv. Antonu, izročena svojemu namenu. Za to priložnost v spomin na službenega pok. nadškofa dr. Bauera verniki zbrali večji znesek ter so z njim kupili za kapelo večji harmonij.

Imenovanje glavnega ravnatelja. Za glavnega ravnatelja v glavnem ravnateljstvu z. pošto, telefoniko in brzojavno službo, v prometnem ministstvu je imenovan Franc Poljan.

Knjižna izdaja v spomin obletnice obstoja NDH. Kot spomin na prvo obletnico obstoja NDH, je izdalo Društvo hrvatskih književnikov knjigo novejših hrvatske lirike. Knjiga je izšla pod naslovom »Med dvema vojnama«.

BERITE IN SIRITE »SLOVENCA«!

Iz Srbije

Čiščenje na knjižnem trgu v Srbiji. V vrsti ukrepov, ki jih je izdal srbski prosvetni minister za duhovno ozdravitev srbskega ljudstva, predvsem pa njegove mladine, je omeniti tudi njegovo odredbo s katero je imenoval posebno državno komisijo za čiščenje knjižnega trga. Omenjena komisija bo zahtevala od vseh srbskih založnikov in knjigaren seznam vseh knjig, ki so bile dosedaj izdane na srbskem knjižnem trgu in ki jih imajo v zalogi v svojih knjigarnah. Vse knjige, ki vsebinsko ne odgovarjajo duhu sedanjega časa in ki kvarno vplivajo na vzgojo mladine, bo komisija vzela iz prometa.

Obisk srbskih kmetov pri Nedici. Pred tedni je bila na obisku pri srbskemu ministrekemu predsedniku zopet večja skupina srbskih kmetov iz notranjosti države. Nedici jo je sprejel v svojem kabinetu ter jo pozdravil s daljšim nagovorom, s katerim je pojasnjeval smernice svoje politike. Med drugim je dejal, da mora postati nova Srbija velika narodna družina, v kateri ne bo prostora za delomrznost in postopake in v kateri se bo visoko cenila avtoriteta vodstva. Ta nova Srbija se bo morala nasloniti na Nemčijo, na katero je po Nedičevi izpovedi navezana gospodarsko, geopolitično, socialno in kulturno.

Iz Ljubljane

Cerkvena glasba na praznik razglasenja Gospodovega. Cerkev sv. Jožefa: Ob 8. sloj. sv. maša, izjava se Missa latina in D. z. K. Kemper. Graduale: Omnes de Saba, z. A. Foerster. Offert. Reges Tharsis, z. dr. Fr. Kimovec. Po maši: Razglasenje Gospodovo, z. dr. Rihar. — Cerkev v Križankah: Ob pol 11 sloj. sv. maša, izjava se: Missa jubilejna solennit z orkestrom, z. dr. Graber. Graduale: Omnes de Saba, z. p. Griesbacher. Offert. Reges Tharsis, z. dr. Fr. Kimovec. Po maši: Čujte, čujte vsi ljudje, z. A. May.

V. simfonijni koncert letošnje sezone bo v ponedeljek, dne 11. t. m. ob četrtna 7 v veliki unijski dvorani, Dirigent Drago Mario Sijance, bo izvajal dela, ki so jih napisali Corelli, Čajkovski in Adamič. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

Na praznik sv. Treh kraljev in v nedeljo 10. januarja obkari ob 4 popoldne si ogledajo lepo božično igro v francoski škofski dvorani, igra je imela že pri prvih dveh uprizoritvah ob razprodani dvoranah popolni uspeh. Francoskanska prosveta vabi vse, ki se niso imeli prilike, da se udeležijo te lepe božične igre in si pravčasno preskrbe vstopnice v predprodaji v trgovini Štiffelov in na dan predstavi pri blagajni francoskanske dvorane.

Prvi koncert v novem koledarskem letu bo komornega značaja. Na njegovem sporedu so tri sonate za violino in klavir in spored bosta izvajala dva odlična domaća umetnika, pianist Anton Trost in violinist Jan Slais. Že v minulih sezonah sta se oba umetnika združila v komorno skupino pod naslovom: Ljubljanski komorni duo ter dala z največjim umetniškim uspehom še par izredno lepih komornih večerov. Pogostokrat pa nastopata tudi v ljubljanskem radiu. Za svoj prvi letošnji koncert sta izbrala trije del iz klasične in romantične literature. Vstopnice so jih: Klasične stare rimske šole Francesco Maria Vaccariati, dalje nesmrtni

mojster L. van Beethoven in Rus Bortkiewicz, ki pripada romantični smeri predvorne ruske glasbene literature. Troje znamenitih del bo izvajalih odličnih umetnikov v petek, dan 8. t. m. točno ob četrtna 7 v večer v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

31. decembra 1942. Mihalinec Marija rojena Bevc, 79 let, upokojenka, tobačne tovarne, Predjamska ulica 31; Notar Marija, 81 let, zasebnica, Vidovdanska cesta 3; Rus Franciška rojena Breznikar, vdova vanjarska, 79 let, Celovška cesta 57; Pire Marija, 41 let, učiteljica, Rožna ulica 41; Markelje Franc, 38 let, uslužbenec drž. žel., Obrtniška ul. 2; Markovič Alojz, 23 let, ekspeditur Ljudske tiskarne, Galjeveca 78; Strucelj Drago, 71 let, bivši carinski posrednik, častni konzul Portugalske in posestnik, Gmelova ulica 24; Herfort Jožef, 77 let, sodnik in hišni posestnik, Zelaska c. 161; Novak Jožica rojena Sapa, 57 let, soproga profesorja, Gradisce 10; Poljanec Marija rojena Wohlgemuth, 78 let, zasebnica, Rožna ulica 27-1; Jerneje Katarina, 57 let, posestnica, Jarmikova ulica 6; Knap Berta, 68 let, učiteljica ročnih del v pokolu, Vidovdanska 9; Otlen Jurij, 45 let, inkasnat, Bleiweisova c. 5; Klaunder Fani, 66 let, prokuristinja zavarovalnice Dunav, Ulica stare pravde 1; Čič Dabižev, 6 mesecev, sin trgovskega zastopnika, Glavarjeva 13a; Jerneje Marija rojena Jančič, 72 let, upokojenka tobačne tovarne, Vodnikova c. 267; Selina Alojz, 68 let, kmetoselec in posestnik, Kamnarska 15; Jurec Ivan, 54 let, poslovojec, Miklošičeva c. 4-11; Leskovec Engelbert, 71 let, trgovski zastopnik, Vodnanska ulica 2; Baurer Dušan, 8 mesecev, Podlitiška ulica 2. V Ljubljanski bolnišnici umrli: Peršič Anton, 51 let, železniški uradnik, Frankopanska ul. 29; Vidmar Ivan, 66 let, vrtnarski delavec, Zalokarjeva 8; Thaler Anton, 56 let, gradbeni inženir, Rožna dolina, Cesta IX-11; Bolle Karol, 1 leto, sin instalaterja, Fratekova ulica 1; Balušek Marija, 2 mesecev, silehantka, Marencičeva 3; Golob Marija, 50

let, bivša trgovka, Ulica sv. Roka 3; Jaklič Božidar, 46 let, trgovski pomočnik, Celovška c. 43; Roglič Ana rojena Arko, 77 let, vdova sodnega uradnika, Poljanska c. 161; Perpar Kristina, 82 let, Šmartinska c. 183; Dovč Ivan, 20 let, Dev. Mar. v Polju.

Gledališče

OPERA. Torek, 5. januarja ob 17. »Sestra Angelika« — 7. simfonija. Izven. Cene od 24 lir navzdol. — Sreda, 6. januarja ob 16: »Slepa miša«. Opereta. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

G. Puccini: »Sestra Angelika«, Beethoven: »7. simfonija«. V operi enodejanski ko delujejo: Angelika — Heybalova, knezninja — Golobova, opatica — Poličeva, goročnica — Karlova (namesto obojele Spanovel), učiteljica novink — Stritarjeva, Genevova — Poljanarjeva, Osmila — Koširjeva — Medvedkova, nabiralka — Neratova in Čanharjeva, novinki — Uhanarjeva in Džanarjeva. Izven. C. 1. Primorščak, zborovodja: R. Simoniti. Dirigent: A. Neffat. Beethoven: »7. Simfonija«. Koroografska po zamisli L. Musina, pri nas izvedena po Maksu Kirbosnu. Simfonija obsega štiri stavke: Stvarjenje, Zemlja, Nebo in Uničenje. Sodelujejo pomnoženi baletni zbor s solisti: Bravničarjeva, Japljivo, Kirbosova k. g. Remskarjeva, Kirbosova in Pogaršarjeva. Dirigent: A. Neffat.

DRAMA. Torek, 5. januarja ob 17.30: »Oče, Red A.« — Sreda, 6. januarja ob 14: »Peterčkov poslednje sanje«, Minduska predstava. Izven. Zlžnane cene od 12 lir navzdol. Ob 17: »Primer dr. Hirna. Izven. Zlžnane cene od 15 lir navzdol.

A. Strindberg: »Oče, Drama v treh dejanjih. Osebe: ritmojster — P. Kovč, Lavra, njegova žena — Gabrijele, Berta, njuna hči — Simonita, dr. Ostermark, Kola, pastor — Goršek, dobitja — Kravljica, Nola — Potokar, Režiser: J. Kovč, scenograf: inž. arh. E. Franz.

brota murna v tem svetem miru zmagati nad dolgo skrito zlobo. Pohlepni račun in misli na poln žetove Grege, Jurca in Tinača se spremene v samo dobroto, ko srečajo sveto Družino, v božični noči, ki je polna skrivnosti in Milosti. Odpušeni so jim grehi, zveličani so vsi po vrsti in samo Božje Dete jim da sotočno plašilo. Rokodelsko oder bo uprizoril »Tri kralje« 6. jan. ob 8 popoldne. Vstopnice so v prodaji v društveni pisarni, Petrkova 12. I. nadstropje, desno.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarnet mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Murmayet R., Sv. Petra c. 78.

Opozorilo davčne uprave

Nabava davčnih kart za posle leta 1943. V smislu čl. 95 zakona o neposrednih davkih vsi morajo vsi poslodajalci, ki zaposlujejo hišno služabništvo, služkinje in postrežkinje nabaviti davčne karte za leto 1943 v roku od 2. do 31. januarja 1943. Karte bo prodajala davčna uprava za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg 5, II. nadstropje, v sobi 14, proti plačilu uslužbenškega davka v znesku 20,50 lire. Poslodavci, ki davčne karte ne nabavi ali je ne nabavi pravočasno, plača kot kazneni petkratno vrednost davčne karte.

Poizvedovanja

Izgubljeni rumeno usnjato denarnico s 500 lirskimi bankovci in z malo svetilnice ter prošim najditelja, naj jo odda proti nagradi v upravi »Slovenca«.

Vezi opernega gledališča se je dne 31. decembra naša damska ura. Lastnica jo dobi pri blagajni v Operi. Našla se je v tramvaju naša knjižna »Kristus kralju«. Dobi se v upravi »Slovenca«.

Upokojenec je izgubil zvočnik 30. dec. možki dežnik v Kolodvorski ulici v bližini »Razsvetleje Miklaša. Pošten najditelj naj ga izroči v upravi »Slovenca«.

A. Fogazzaro:

76

Palača ob jezeru

»Mraz je,« je dejala Marina in se tesneje zavela v šal. Njen glas se je zdel popolnoma spremljen. Silla ni odgovorila. Misli ji je za hip roke na ramena, kakor da bi ji hotel popraviti šal. Marina se je zdržila. Prsi so se ji dvignile. Šla je naprej, ne da bi kaj rekla. Čez kakih petdeset korakov je obstala in se naslonila na ograjo tik ob jezeru.

Noč je bila temna. Le malo zvezd se je lesketalo na meglenem nebu, med orjaškimi črnimi gorami, katerih sence so se potapljale v jezeru. Veter je od časa do časa prinašal šumljanje vodometov in glasove čričkov.

Silla ni videl drugega, kot belo postavo poleg sebe, ki se je sklanjala preko ograje.

»Cecilija,« je dejal tiho in se ji približal.

Marina je naslanjala glavo na sklenjene roke. Ne da bi okrenila glavo, je podala Silli roko in dejala strastno:

»Da, imenujte me vedno tako. Se spominjate?«

Silla je stisnil z obema rokama njeno mehko ročico. Bal se je, da bi bil hladen in brežuten v tem trenutku. Približal je njeno roko ustnicam in jih z vsem ognjem pritisnil nanjo.

»Povejte mi: se spominjate?« je ponovila Marina.

»Ah, Cecilija,« je dejal Silla.

Obrnil ji je roko, sklonil obraz na njeno dlan, si jo pritisnil na oči in začel strastno govoriti:

»Če bi vedeli! Zame ni več sveta, ni več sorodnikov, ne prijateljev, ne preteklosti, ne bodočnosti, ničesar več. Samo vi ste še. Popolnoma ves sem vaš.«

Pritisnil je njeno dlan na usta, pomislil na svoje grenko življenje, na krivični svet in je zadušil v njej svo strast, ki ga je prevzemala.

»Ne, ne,« je dejala Marina z negotovim glasom: »zdaj še ne.«

Oba sta bila kakr mrzlična.

»Kdaj ste se spomnili?« ga je vprašala.

Živela je v prepričanju, da je Cecilija Varena in da je v svojem drugem življenju našla prejšnjega ljubicea.

»Snoči,« je odvrnil, v domnevi, da je razumel njeno vprašanje.

»Snoči pri gospe De Bella, ki mi je govorila o vas. Nato sem poslušal glasbo, ki mi je pretrgala srce in spravila iz njega toliko stvari. Na pol zmešan sem odšel od nje in tedaj sem prejel vašo brzojavko. Takrat mi je postalo vse jasno. Začutil sem, da me je usoda pograbila in odnesla s seboj. Pustite mi to roko in to neizmerno sladkost. Ne morete si predstavljati, kaj se godi v meni. Zdi se mi, da umrem, če vam

vsega ne povem in vendar ne morem govoriti. Želim, da bi me pritegnilo za vedno nase vodovje jezera, a obenem z vami.«

Mali oglasi

Prodamo

Suhe gobe in pomaranče

prodaja Gospodarska zveza, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 29.

Šivalni stroj

z dolgim čolničkom, zelo dobro ohranjen, prodam. Pred škofijo 19 (hišnica).

Posestva

Ugodna naložba kapitala

je priložnostni nakup parcel v najbližji periferiji Ljubljane, blizu cestne železnice v izmeri 240 do 760 m². — Vsa pojasnila daje Pristavec Franjo, realitetna pisarna, Ljubljana, Cesta Ariella Rea št. 3.

Razno

Umetniške predmete,

pohištvo, slike, drobne predmete, kupim in prodam. — Umetnost, Kolo-dvorskova ulica 30.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Ob nedeljah 10.30 14.30 18.30 in 19.30:
ob delavnikih 14.30 18.30 19.30

Odičen film po F. Fogazzaro: **Palača ob jezeru**

V glavni vlogi:
sa Miranda in Andrea Checch
zaradi izredne dolžine filma predstave vsak dan ob 15. in 17.30 uri: ob nedeljah in praznikih matineja ob 11. uri
KINO UNION - TEL 27-21

dobro volje v Novo leto. Najboljša evropska sezona
Fernando Tagliavini preneva popevke in arie
Ženska te vara nas...
Carlo Campanini Floretta Dolfi v glavni vlogi
KINO MATICA - TEL 27-41

Dva sveta v enem romanu ljubiteljski
„Med Hamburgom in Hilt“

po znanem romanu I. M. Franka
V glavni vlogi: Gustav Knuth, Gisela Hilt
Predstave ob delavnikih od 14.30 ure: ob nedeljah in praznikih 10.30 14.30 18.30
Konec ob 20.15
KINO SIOGA - TEL 27-50

Srečno novo leto!

ANT. KRISPER
LJUBLJANA — MESTNI TRG 26

V. LESJAK

DAMSKA IN MOŠKA MODA
LJUBLJANA-SELENBURGOVA IN HOTEL SLON

POTNIK in DRUG

LASTNIK

MARINKO JOŽE

LJUBLJANA, METELKOVA 13

MARMELADE, SADNI SOKI, LIKERJI IN ŽGANJE

Srečno novo leto želi

ZAKRAJŠEK EGON

tapetnik

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 34. Telefon 48-70.

Srečno in uspešno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem trdka

EMA TANKO

trgovina z domačim in južnim sadjem, zelenjavo in deželnimi pridelki na debelo

Ljubljana — Kapiteljska ulica št. 3

Telefon 23-48

Srečno novo leto

želi modna trgovina

T. EGER - Ljubljana
Sv. Petra cesta 2

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim strankam in se še nadalje priporoča

J. KRAMER

kovinsko strugarstvo — strojna delavnica izdeluje vsakovrstne mline

Ljubljana - Šelenburgova ulica 4

Svojim cenjenim odjemalcem želi

srečno novo leto

trgovina strojev

DOVŽAN IVAN

LJUBLJANA

Galetova ulica 4

Srečno novo leto

želi

svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem

LEKARNA USTAR

PALACA BATA

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenjenim naročnikom

KROJASKI SALON »MODA«

Ljubljana, Resljeva cesta št. 8

Srečno novo leto želi

J. VILHAR

urar in trgovec z zlatnino, srebrnino in optičnimi predmeti

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 36

Srečno in veselo novo leto želi

ZANOŠKAR LUDVIK

modni salon

Ljubljana, Viktorja Emanuela III. 15/I

Srečno novo leto

želi svojim čitateljem in čitateljicam

Sentjakobska knjižnica

v Ljubljani - Kongresni trg 7

Srečno novo leto

želi svojim cenj. odjemalcem

MESARIJA JAVORNIK

LJUBLJANA

Domobranska 7 - Wolfova 12 - podružnica Miklošičeva 19

„INTRA“ D. Z. O. Z.

za proizvodnjo in razpečevanje gradbenih in tehničnih potrebščin

LJUBLJANA, Bleiweisova 37a

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. gostom

„RIO“

AVTOMATICNI BUFET

BLEJEC EMA

Ljubljana, Šelenburgova ulica

Srečno novo leto želi

SCHNEIDER & VEROVSEK

trgovina z železnino

LJUBLJANA

Edgar Wallace:

40

Skrivnost skrivljene sveče

Roman

»V svoji dolgi pravniški karieri,« je začel notranji minister s svojim najboljšim govorniškim stilom, »mi je prišlo le redko v roke tako onečajoče poročilo kot o tem mrtvecu.«

In je navedel nekaj primerov, ki so presenetili celo Ta. Ksa.

»Ta človek je bil blaznež,« je nadaljeval minister, »podlež, divjak, ki je bil krut zaradi krutosti same. Samo v tem dnevniku imamo dovolj dokazov, da bi ga obsodili za tri različne zločine, katerih eden se je izvršil v naši deželi.«

T. Ks. ga je ves začuden gledal.

»Spominjali se boste, gospod Meredith, saj ste mi v nekem dopisu poročali, da je imel nekega vozača, ki je bil Grk in mu je bilo ime Poropolus.«

T. Ks. je pritrdil.

»Po umoru Vassalara je odpotoval v Grčijo,« je rekel.

Minister je zmajal z glavo.

»Še isto noč je bil ubit,« je nadaljeval minister, »in lahko najdete, kar je ostalo njegovega v hiši, ki je prazna in jo je bil najel Kara v ta namen na Portsmouth Roadu. Verujte mi, da je spravi s sveta tudi lepo število ljudi v Albaniji. Da bi si privoščil nekoliko krvočno zabavo, so morale izginiti kar cele vasi. Bil je Neron, brez onih prijetnih neronskih slabosti. Stalno ga je preganjala misel, da ga ubijejo, in zato je videl v slehernem, še tako zvestem služabniku sovražnika. Poropolus je bil gotovo v zvezi z raznimi kontinentalnimi uradnimi krogi. Saj razumete,« je končaval minister, »ne pripovedujem vam tega,

da bi pospešil izsleditev morilca in razkrili vso tajnostno zadevo, temveč, da si boste nekoliko na jasnem glede verjetnega povoda, ki je povzročil umor tega človeka.«

T. Ks. je celo uro prelistaval dnevnik in listine z opombami, ne da bi se kaj posebno menil za ministra, ki je bil zaradi tega nekoliko iznenaden. Kar je bral, je bilo nekaj nezastisljane, neverjetnega. Kara je bil blaznež, a v bistvu svojih zamisli pravi zlodej.

T. Ks. je stanoval v Whitehall Gardens, kamor je odšel, da bi se preoblekel za večerjo. Bil je že skoraj napravljen, ko je dobil večernik in je, kakor navadno, najprej preletel novice in oglase. Pogledal je v stolpce, kjer so bile »osebne zadeve«, ne da bi pričakoval zase kaj posebnega, a je vendar našel nekaj, ob čemer mu je padel list iz rok. Kakor nor je začel hoditi po sobi in se dalje napravljal. »Tommy X.,« je bil kratki oglas, »zelo, zelo, zelo nujno Marbe Arch. 8.«

Pet minut je bilo do tja, a se mu je zdelo, da je pet ur. Na vseh križiščih se je moral ustaviti. Dasi je imel po svojem poklicu pravico do nemotnega prehoda, je vendar v svoji natančnosti ni hotel izrabiti. Še preden se je voz ustavil, je že skočil iz njega, plačal voznika in se oziral, kje bi bila gospodična. Končno jo je zagledal in urno krenil k njej. Ko se ji je bližal, se je obrnila, komaj zaznavno pomignila in šla dalje. Sledil jo je po Bayswater Roadu in se ji vljudno pridružil.

»Bojim se, da so me zasledovali,« je šepnila.

»Ali ne bi vzeli avta?«

T. Ks. je pomignil taksiju, ki je prihajal mimo, povedal kar tako prvi naslov, ki mu je prišel na um: Finsburg Park, in ji pomagal vstopiti.

»Zelo sem zaskrbljena,« je rekla, »a razen vas ne poznam nikogar, ki bi mi mogel pomagati.«

»Ali gre za denar?« jo je vprašal.

V večni mir je odšla naša ljuba majka, gospa

MARIJA SAMEC
ROJ. KOMPARE

vdova veletrgovca

Po daljši bolezni je lepo pripravljena zatisnila svoje skrbne oči.

Na zadnji poti jo spremimo v torek, dne 5. januarja 1943, ob 2 popoldne z Žal, iz kapelice sv. Jožefa na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 3. januarja 1943.

Zalujoči Samčevi in sorodstvo